

หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการปฏิบัติที่ดีสำหรับศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ (มกษ. 6401-2558)

วันที่ตรวจ.....

ชื่อผู้ประกอบการ..... ชื่อศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ.....

ที่อยู่เลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

หมายเลขการรับรอง GMP ศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ (ถ้ามี)..... กษ.....

รายการตรวจ	มาตรฐานอ้างอิง		ผลการตรวจประเมิน		สิ่งที่พบจากการตรวจ (Audit Finding) หรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาดตนเอง OFI
	มกษ. 6401	มกษ. 6401 (G)	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง (CRI,MA, MI,REC)	
1. สถานประกอบการและสิ่งอำนวยความสะดวก					
(1) สถานที่ตั้ง					
1.1 อยู่ในบริเวณที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนที่มีผลเสียต่อคุณภาพนํ้านมดิบและความปลอดภัยของผู้บริโภค -บริเวณที่มีความเสี่ยง เช่น แหล่งอุตสาหกรรม บริเวณน้ำท่วมถึง หรือแหล่งทิ้งขยะมูลฝอย หากมีความเสี่ยงต้องมีมาตรการป้องกัน	1.1	1.1			
(2) อาคารปฏิบัติงาน					
1.2 มีโครงสร้างแข็งแรง ง่ายต่อการทำความสะอาด บำรุงรักษา และสามารถป้องกันการปนเปื้อนข้าม ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพนํ้านมดิบและความปลอดภัยของผู้บริโภค -ผนังภายในอาคารผิวเรียบ ไม่หลุดลอกง่าย ไม่ดูดซับความชื้น หรือขึ้นรา -บริเวณช่องเปิดในส่วนรับนํ้านมดิบ มีการป้องกันสัตว์พาหะนำเชื้อไม่ให้เข้าในอาคาร -พื้นอาคาร ควรเป็นวัสดุที่ทนต่อแรงกระแทกและการกัดกร่อนของสารเคมี ไม่ชำรุด ไม่มีน้ำขัง	1.2	1.2 1.2 1.2			
1.3 บริเวณพื้นที่ตั้งตัวอาคารและบริเวณโดยรอบสะอาด ไม่เป็นที่สะสมของสิ่งของไม้ใช้ หรือ ต้นไม้รก ซึ่งอาจเป็นแหล่งของสัตว์พาหะนำเชื้อ	1.3	1.3			
1.4 การออกแบบภายในอาคารและการวางผังสายการผลิตเอื้อต่อการปฏิบัติงานอย่างถูกสุขลักษณะเพื่อลดการปนเปื้อนระหว่างการปฏิบัติงานที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค - ขั้นตอนการรับนํ้านมดิบจากสมาชิก การรวบรวม การทำให้เย็นหรือลดอุณหภูมิ การเก็บรักษา และการขนส่ง มีพื้นที่และอุปกรณ์ที่ไม่ปะปนกันหรือไม่สวนทางกัน - บริเวณทางเข้ามีอ่างที่ผสมยาฆ่าเชื้อสำหรับจุ่มรองเท้าก่อนเข้าบริเวณปฏิบัติงาน อ่างล้างมือที่เปิด-ปิดโดยไม้ใช้มือสัมผัส มีสบู่เหลวสำหรับทำความสะอาด และมีวัสดุหรืออุปกรณ์ที่ทำให้มือแห้ง และมีบริเวณเก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของพนักงาน - มีประตูหรือม่านพลาสติกที่สะอาดและไม่ชำรุด กั้นในบริเวณทางเข้าเพื่อป้องกันแมลง - การระบายน้ำ รางระบายน้ำควรมีลักษณะเป็นรูปตัวยู สามารถระบายน้ำได้ดี ไม่ชำรุด สภาพทั่วไปสะอาด มีตะแกรงกรองก่อนออกสู่ภายนอกอาคาร พื้นควรมีความลาดเอียง และระบายน้ำสู่ภายนอกได้อย่างรวดเร็ว ไม่มีน้ำขัง หากเป็นท่อแบบปิดควรมีตะแกรงหรืออุปกรณ์อื่นสำหรับป้องกันสัตว์พาหะนำเชื้อ	1.4	1.4 1.4 1.4 1.4			

รายการตรวจ	มาตรฐานอ้างอิง		ผลการตรวจประเมิน		สิ่งที่พบจากการตรวจ (Audit Finding) หรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาดตนเอง OFI
	มกษ. 6401	มกษ. 6401 (G)	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง (CRI,MA, MI,REC)	
<p>1.5 มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานและจัดแบ่งพื้นที่ใช้งานเป็นสัดส่วนระหว่างบริเวณรับน้ำหนัก ห้องตรวจวิเคราะห์และควบคุมคุณภาพ บริเวณติดตั้งเครื่องจักร ห้องเก็บสารเคมี และสำนักงาน</p> <p>-บริเวณรับน้ำหนัก ต้องมีมาตรการป้องกันการปนเปื้อน ไม่ควรมีอุปกรณ์อื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่ใกล้เคียง เช่น ตู้ โต๊ะ หากมีอุปกรณ์ที่ต้องใช้ระหว่างการทำงานรับน้ำหนัก ต้องมีพื้นที่จัดเก็บเป็นสัดส่วน</p>	1.5	1.5			
<p>(3) เครื่องจักรและอุปกรณ์</p> <p>1.6 มีเครื่องจักรและอุปกรณ์เพียงพอ เครื่องจักรติดตั้งในตำแหน่งที่เหมาะสม สะดวกในการปฏิบัติงานและการทำความสะอาด</p> <p>- ติดตั้งในตำแหน่งที่สะดวกในการตรวจเฝ้าระวัง</p> <p>- มีการป้องกันอันตรายจากเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่เสี่ยงต่อการปฏิบัติงานของพนักงาน เช่น การติดตั้งสายดิน อุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุของบันไดถ้ำรวมนม</p>	1.6	1.6			
<p>1.7 บีม วาล์ว ระบบท่อ และสายยางน้ำหนัก แข็งแรง สะอาด ถูกสุขลักษณะ โดยเฉพาะส่วนที่สัมผัสกับน้ำหนักทำด้วยวัสดุที่อนุญาตให้ใช้สัมผัสอาหารได้ ไม่เป็นสนิม ไม่ทำปฏิกิริยากับน้ำหนักและสามารถทำความสะอาดได้ทั่วถึง</p> <p>- อุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับสายยาง เช่น เข็มซีดรีดสายยางต้องไม่เป็นสนิม เพื่อหลีกเลี่ยงการปนเปื้อน</p> <p>- บีม วาล์ว และระบบท่อน้ำหนัก ผลิตด้วยเหล็กที่ไม่เป็นสนิม (stainless steel) และสามารถถอดออกล้างทำความสะอาดได้ ไม่มีขอกหรือชิ้นส่วนที่ประจายต่อการหลุดออก หลังการถอดล้างต้องมีพื้นที่วางผึ่งให้แห้งก่อนการใช้งานครั้งต่อไป</p> <p>- ท่อต้องสะอาด ไม่ชำรุด และไม่แตกร่อน ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนสู่น้ำหนัก บางส่วนของท่อควรมีฉนวนตามประเภทการใช้งาน</p>	1.7	1.7			
<p>1.8 สายยางน้ำหนัก สายยางน้ำ ท่อและอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับสายยาง แยกการใช้งานตามประเภทอย่างชัดเจน</p> <p>-ระบบท่อทุกชนิดควรมีสัญลักษณ์แยกประเภทและทิศทางไหลอย่างชัดเจน</p> <p>-สายยางต้องมีการแยกการใช้งานเฉพาะ ว่าใช้สำหรับน้ำหนัก น้ำหรือสารเคมีและสามารถล้างอย่างชัดเจน ควรจัดเก็บให้เป็นที่ไม่ควรวางสายยางสัมผัสกับพื้นโดยตรง และควรมีฝาปิดหรือสิ่งห่อหุ้มไม่ให้สัตว์พาหะเข้าสู่ปลายท่อได้</p>	1.8	1.8 1.8			
<p>1.9 มีอ่างรับน้ำหนักที่ถูกสุขลักษณะและสะดวกต่อการปฏิบัติงานมีจำนวนเพียงพอต่อปริมาณน้ำหนักที่รับในแต่ละครั้ง</p> <p>-อ่างรับน้ำหนักทำด้วยโลหะที่ไม่เป็นสนิม ไม่มีขอกมุม ผิวภายในเรียบ พื้นลาดเอียงสู่ช่องเปิดเพื่อให้ น้ำหนักไหลลงสู่อ่างรวม และควรตั้งอ่างรับน้ำหนักให้อยู่ในระดับความสูงที่ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อน</p> <p>-อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในอ่างรับน้ำหนักต้องสะอาดและมีสภาพเหมาะสม</p> <p>-อ่างรับน้ำหนักควรมีจำนวนเพียงพอ หรือมีการวางแผนรับน้ำหนักให้ปริมาณเหมาะสม เพื่อให้สามารถนำน้ำหนักเข้าสู่ระบบทำความเย็นได้อย่างรวดเร็ว ไม่มีการสะสม จนเกิดการล้นซ้ำ</p>	1.9	1.9 1.9 1.9			
<p>1.10 อุปกรณ์รับน้ำหนักต้องได้มาตรฐาน สะอาด เพียงพอ และเหมาะสมกับการใช้งาน</p> <p>-อ่างรับน้ำหนัก อุปกรณ์การกรอง ท่อส่ง บีม ควรออกแบบให้เหมาะสมกับการใช้งาน อุปกรณ์ที่ใช้กรองมีสภาพสะอาด และไม่ชำรุด ขนาดรูกรองควรมีความถี่ที่สามารถกรองสิ่งแปลกปลอมในเบื้องต้นที่อาจติดมากับน้ำหนักได้</p>	1.10	1.10			

รายการตรวจ	มาตรฐานอ้างอิง		ผลการตรวจประเมิน		สิ่งที่พบจากการตรวจ (Audit Finding) หรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาดตนเอง OFI
	มกษ. 6401	มกษ. 6401 (G)	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง (CRI,MA, MI,REC)	
1.11 ออกแบบและติดตั้งถังเก็บน้ำนมดิบ ท่อ และวาล์วเพื่อให้สามารถทำความสะอาดและฆ่าเชื้อได้อย่างทั่วถึงรวมทั้งสามารถระบายของเหลวออกได้หมด	1.11				
1.12 อุปกรณ์สำหรับ ชั่ง ตวง วัด ซึ่งมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน ต้องเที่ยงตรงแม่นยำ ให้ทำการสอบเทียบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และทวนสอบอย่างเหมาะสม -เช่น เครื่องวัดอุณหภูมิ เครื่องชั่งสารเคมีที่ใช้ในระบบการทำความสะดวกแบบไม่ถอดชิ้นส่วน (Cleaning in place- CIP) เครื่องชั่งหรือเครื่องวัดปริมาณน้ำนมดิบที่รับจากเกษตรกร รวมถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในห้องปฏิบัติการทดสอบ ต้องทำการสอบเทียบโดยหน่วยงานภายนอกที่ได้รับการรับรองอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง -ควรทำการทวนสอบเครื่องมือดังกล่าวภายในศูนย์ฯ อย่างสม่ำเสมอ และทำการบันทึกผลการสอบเทียบและทวนสอบ	1.12	1.12			
(4) สิ่งอำนวยความสะดวก 1.13 ในห้องปฏิบัติงานต้องมีแสงสว่างเพียงพอ -ควรจัดให้มีแสงสว่างจากธรรมชาติหรือแสงจากไฟฟ้าอย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องลักษณะ ไม่มีผลให้มองเห็นสิ่งที่ผิดเพี้ยนไป มองเห็นสิ่งแปลกปลอมที่อาจปะปนมากับน้ำนมดิบได้	1.13	1.13			
1.14 มีการระบายอากาศที่เพียงพอในการปฏิบัติงาน -มีการระบายอากาศตามธรรมชาติหรือใช้เครื่องระบายอากาศอย่างเหมาะสม	1.14	1.14			
1.15 มีอุปกรณ์ทำความสะอาดอย่างเพียงพอ -อุปกรณ์อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน -ควรแยกอุปกรณ์ที่ใช้ทำความสะอาดแต่ละประเภทงานแตกต่างกัน เช่น อุปกรณ์ทำความสะอาดพื้นผิวภายในที่สัมผัสกับน้ำนมดิบ กับอุปกรณ์ที่ใช้ภายนอก -มีสถานที่เก็บอุปกรณ์ล้างทำความสะอาดที่เป็นระเบียบ สามารถนำไปใช้ได้ง่าย	1.15	1.15	1.15	1.15	
1.16 มีอุปกรณ์ด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล และห้องสุขาเพียงพอต่อการใช้ -มีอุปกรณ์ในการทำความสะดวกเพื่อสุขอนามัยสำหรับผู้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ เช่น อ่างล้างมือ อุปกรณ์ล้างมือ และอุปกรณ์ทำให้มือแห้ง -สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเปลี่ยนเสื้อผ้าของพนักงานก่อนเข้าอาคารปฏิบัติงานหรือบริเวณรับน้ำนมดิบ -มีห้องสุขาออกแบบอย่างถูกสุขลักษณะ จำนวนเพียงพอ แยกจากบริเวณผลิตหรือไม่เปิดโดยตรงสู่บริเวณปฏิบัติงาน	1.16	1.16	1.16	1.16	
1.17 มีพื้นที่พร้อมทั้งอุปกรณ์เพียงพอสำหรับล้างภาชนะบรรจุน้ำนมดิบภายหลังการเทน้ำนมดิบลงอ่างรับ -พื้นที่ทำความสะอาดต้องสามารถระบายน้ำได้ดีและมีอุปกรณ์ในการทำความสะดวกอย่างเหมาะสม เช่น แปรง สายยางฉีดน้ำ	1.17	1.17			
(5) ระบบสาธารณูปโภค 1.18 มีระบบไฟฟ้าที่มีกำลังไฟเพียงพอกับการใช้งานภายในศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ -กำลังไฟฟ้าต้องทำให้เครื่องจักรและอุปกรณ์ทำงานได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการลดอุณหภูมิ น้ำนมดิบไม่เกิน 4 องศาเซลเซียส	1.18	1.18			

รายการตรวจ	มาตรฐานอ้างอิง		ผลการตรวจประเมิน		สิ่งที่พบจากการตรวจ (Audit Finding) หรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาดตนเอง OFI
	มกษ. 6401	มกษ. 6401 (G)	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง (CRI,MA, MI,REC)	
<p>1.19 อุปกรณ์การให้แสงสว่างเพียงพอและถูกสุขลักษณะ</p> <p>-กรณีแสงสว่างจากธรรมชาติไม่เพียงพอ ควรจัดให้มีอุปกรณ์ให้แสงสว่างในบริเวณที่เหมาะสมอย่างเพียงพอและถูกสุขลักษณะ</p> <p>-มีการป้องกันอุปกรณ์ให้แสงสว่างเพื่อให้แน่ใจว่าหากเกิดการแตกหักเสียหายจะไม่ปนเปื้อนกับน้ำนมดิบ มีฝาครอบหลอดไฟ หลอดไฟและฝาครอบไม่แตกหักชำรุด โดยเฉพาะบริเวณเหนืออ่างรับน้ำนมดิบ</p>	1.19	1.19			
<p>1.20 มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองไว้ใช้ในกรณีไฟฟ้าดับ หรือมีมาตรการจัดการน้ำนมดิบในช่วงเวลาไฟดับอย่างเหมาะสม</p>	1.20				
<p>1.21 น้ำที่ใช้สัมผัสโดยตรงกับน้ำนมดิบหรือพื้นผิวที่สัมผัสกับน้ำนมดิบต้องมีคุณภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท และมีปริมาณเพียงพอ</p> <p>-น้ำที่สัมผัสกับน้ำนมดิบ รวมถึงที่จะสัมผัสกับพื้นผิวที่สัมผัสกับน้ำนมดิบ เช่น ภายในท่อ อ่างรับน้ำนม ให้ใช้น้ำที่บริโภคได้ตามภาคผนวก</p>	1.21	1.21			
<p>1.22 น้ำที่ใช้ภายในสถานที่ผลิตต้องเป็นน้ำสะอาด ให้มีการปรับคุณภาพน้ำตามความจำเป็น</p> <p>-น้ำใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ ที่อาจมีโอกาสเกิดการปนเปื้อนสู่ น้ำนมดิบได้ เช่น น้ำใช้ทำความสะอาดพื้นในบริเวณรับน้ำนมดิบ อาจใช้น้ำบริโภคหรือน้ำที่มีการปรับปรุงคุณภาพให้เหมาะสมตามความจำเป็น</p> <p>-น้ำใช้สำหรับกรณีอื่นๆอาจปรับปรุงคุณภาพน้ำใช้ให้เหมาะสมตามความจำเป็น</p>	1.22	1.22			
<p>1.23 มีการตรวจสอบคุณภาพน้ำใช้ตามมาตรฐานอย่างน้อยปีละครั้ง</p> <p>-สำหรับน้ำใช้คุณภาพระดับน้ำบริโภค ในการตรวจครั้งแรกควรตรวจทุกรายการตามมาตรฐาน เพื่อให้ทราบถึงความเสี่ยงของอันตรายโดยเฉพาะด้านเคมี แล้วกำหนดแผนการตรวจวิเคราะห์ตามรายการที่มีความเสี่ยงอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง กรณีเกณฑ์มาตรฐานด้านเชื้อจุลินทรีย์ อาจกำหนดแผนตรวจเฝ้าระวังให้มีความถี่มากขึ้น</p>	1.23	1.23			
<p>2. การควบคุมการปฏิบัติงาน</p>					
<p>(1) การรับน้ำนมดิบ</p> <p>2.1 กำหนดเกณฑ์คุณภาพ และวิธีการตรวจรับน้ำนมดิบ</p> <p>-ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบวางแผนเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจสอบตามรายการเบื้องต้นที่แนะนำในการตรวจรับน้ำนมดิบจากสมาชิกแต่ละราย (ก่อนเทน้ำนม) ดังนี้</p> <p>1. สี และกลิ่น 2. CMT test หรือมีวิธีการอื่นๆที่สามารถแสดงว่า Somatic Cell Count (SCC) อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ 3. Alcohol test</p> <p>ให้ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบรับน้ำนมดิบที่ผ่านการตรวจสอบตามรายการข้างต้น</p> <p>-เมื่อเทน้ำนมดิบของสมาชิกในถังรวมแล้ว ให้เก็บตัวอย่างตรวจวิเคราะห์ยาปฏิชีวนะและปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ทางอ้อมด้วยวิธีการเปลี่ยนสีของเมทิลีนบลู (methylene blue) หรือ ริซาซูริน (resazurin) โดยห้ามมีการเปลี่ยนสีตามเกณฑ์ที่กำหนดและทำการตรวจสอบยาปฏิชีวนะ โดยให้ผลลบเมื่อทดสอบด้วย Delvo test หรือเทียบเท่า</p> <p>-ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบปฏิบัติตามมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. ๖๐๐๓-๒๕๕๓ เรื่อง น้ำนมโคดิบ</p>	2.1	2.1			

รายการตรวจ	มาตรฐานอ้างอิง		ผลการตรวจประเมิน		สิ่งที่พบจากการตรวจ (Audit Finding) หรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาดตนเอง OFI
	มกษ. 6401	มกษ. 6401 (G)	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง (CRI,MA, MI,REC)	
2.2 ใช้น้ำนมดิบจากสมาชิกที่ขึ้นทะเบียนหรือศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบอื่น กรณีใช้น้ำนมดิบต่อจากศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบอื่นอุณหภูมิของน้ำนมดิบต้องไม่เกิน 8 องศาเซลเซียส (°C) -ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบต้องไม่รับน้ำนมดิบจากผู้รวบรวมที่ไม่ผ่านเกณฑ์การปฏิบัติที่ดีสำหรับศูนย์รวมน้ำนมดิบ	2.2	2.2			
2.3 มีมาตรการควบคุมเวลาในการขนส่งน้ำนมดิบจากฟาร์มถึงศูนย์รวมน้ำนมดิบ -ฟาร์มสมาชิกไม่ควรอยู่ห่างจากศูนย์ฯ มากหลังจากรีดนมโคเสร็จ สมาชิกควรวางถังนมไว้ได้ร่มเงา หลีกเลี้ยงไม่ให้ถูกแสงแดด (ตรวจ ณ ศูนย์รวมน้ำนมดิบ) -ศูนย์รวมน้ำนมดิบต้องกำหนดช่วงเวลาการรับน้ำนมดิบจากสมาชิกที่ชัดเจนทั้งรอบเช้าและบ่าย	2.3	2.3 2.3			
2.4 มีการจัดการให้สามารถนำน้ำนมดิบเข้าสู่กระบวนการลดอุณหภูมิได้อย่างรวดเร็ว -ศูนย์รวมน้ำนมดิบควรมีการจัดการ เช่น จัดให้มีอ่างรับน้ำนมดิบมีจำนวนเพียงพอ เหมาะสม การวางแผนโดยระยะเวลาการส่งน้ำนมดิบของรถขนส่งแต่ละคัน	2.4	2.4			
(2) การลดอุณหภูมิน้ำนมดิบ					
2.5 ระบบทำความเย็นเพื่อลดอุณหภูมิน้ำนมดิบมีกำลังทำความเย็นที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำนมดิบ -อุปกรณ์แหล่งให้กำเนิดความเย็นที่ใช้ ต้องมีการออกแบบและเลือกใช้ให้สัมพันธ์กับกำลังการผลิตและระยะเวลาที่ใช้	2.5	2.5			
2.6 กรณีใช้อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน ให้ลดอุณหภูมิน้ำนมดิบภายหลังรับน้ำนมดิบ โดยอุณหภูมิน้ำนมดิบต้องไม่เกิน 4 องศาเซลเซียส (°C) ทันที หรือกรณีใช้ถังเก็บน้ำนมดิบชนิดมีระบบทำความเย็น อุณหภูมิน้ำนมดิบต้องไม่เกิน 4 °C ภายใน 2 ชั่วโมง	2.6				
2.7 มีการควบคุมคุณภาพน้ำใช้และการกรองในระบบท่อส่งน้ำเย็น -ในกรณีของ PHE น้ำที่ใช้ในระบบท่อส่งน้ำเย็นไปยังแผ่นทำความเย็นในอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนควรมีการกรองและควบคุมคุณภาพน้ำที่ใช้	2.7	2.7			
2.8 ติดตั้งเครื่องมือวัดอุณหภูมิน้ำเข้า-น้ำออก และอุณหภูมิน้ำนมดิบออกในตำแหน่งที่เหมาะสม และใช้งานได้ -ควรติดตั้งในตำแหน่งที่เหมาะสม อ่านค่าได้สะดวกและอยู่ในสภาพใช้งานได้	2.8	2.8			
2.9 ให้นับที่กเวลาและอุณหภูมิน้ำเย็น ก่อนและระหว่างการลดอุณหภูมิน้ำนมดิบ	2.9				
2.10 ให้นับที่กเวลาและอุณหภูมิน้ำนมดิบที่ผ่านการลดอุณหภูมิ	2.10				
(3) การเก็บรักษาน้ำนมดิบ					
2.11 เก็บรักษาน้ำนมดิบในถังเก็บน้ำนมดิบที่สะอาด สามารถป้องกันการปนเปื้อนน้ำนมดิบในระหว่างการเก็บรักษา -อุปกรณ์ต่อพ่วงกับถัง เช่น ท่อ และวาล์ว ต้องสามารถทำความสะอาดได้อย่างทั่วถึงและระบายของเหลวออกได้หมด -จาระบีที่ใช้ในอุปกรณ์ต้องเป็นจาระบีที่ใช้กับอาหารได้ (food grade)	2.11	2.11 2.11			

รายการตรวจ	มาตรฐานอ้างอิง		ผลการตรวจประเมิน		สิ่งที่พบจากการตรวจ (Audit Finding) หรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาตนเอง OFI
	มกษ. 6401	มกษ. 6401 (G)	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง (CRI,MA, MI,REC)	
<p>2.12 ถังเก็บน้ำนมดิบสามารถรักษาอุณหภูมิน้ำนมดิบภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้บันทึกอุณหภูมิน้ำนมดิบเป็นระยะ</p> <p>-ถังเก็บน้ำนมดิบอาจเป็นชนิดมีระบบทำความเย็นหรือไม่มีระบบทำความเย็น</p> <p>-สามารถรักษาอุณหภูมิให้ไม่เกิน 4 °C ตลอดระยะเวลาเก็บรักษา</p> <p>-มีการติดตั้งเครื่องวัดอุณหภูมิที่ถังเก็บน้ำนมดิบ มีการเฝ้าระวัง ติดตาม และบันทึกอุณหภูมิเป็นระยะ</p>	2.12				
<p>(4) การตรวจสอบคุณภาพน้ำนม</p> <p>2.13 มีแผนการตรวจสอบ/วิเคราะห์คุณภาพน้ำนมดิบและปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้</p> <p>-กำหนดแผนการตรวจสอบคุณภาพน้ำนมในขั้นตอนสำคัญ เช่น การเก็บรักษาน้ำนมดิบก่อนการขนส่ง และปฏิบัติตามแผนดังกล่าว</p>	2.13				
<p>2.14 เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการตรวจสอบ/วิเคราะห์คุณภาพน้ำนมดิบได้มาตรฐาน</p> <p>-เช่น Thermometer, Balance, Incubator, Autoclave, Pipette, Water bath เป็นต้น ดำเนินการอย่างเหมาะสม เช่น</p> <p>1.) การจัดหาเครื่องมือ</p> <p>จัดหาเครื่องมือที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและเพียงพอกับการใช้งาน</p> <p>จัดทำประวัติเครื่องมือ อุปกรณ์หลักที่ใช้ และผู้รับผิดชอบเครื่องมือนี้</p> <p>2.) การบ่งชี้และแสดงสถานะของเครื่องมือ</p> <p>ติดหมายเลขเครื่องมือ เพื่อสามารถตรวจสอบได้ตรงกับประวัติเครื่องมือ</p> <p>ติดป้าย ระบุ แสดง บอกรัฐาณะสอบเทียบเครื่องมือ ระบุวันที่สอบเทียบครั้งล่าสุดและกำหนดสอบเทียบครั้งต่อไป</p> <p>กรณีมีข้อห้ามพิเศษให้ติดป้ายกำกับด้วย เช่น ห้ามปรับแต่งเครื่องมือ</p> <p>หากเครื่องเสียหรือไม่อยู่ในสภาพใช้งานได้ ให้แจ้งหัวหน้างานและจัดทำป้ายให้ชัดเจนว่าไม่อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้</p> <p>3.) การใช้และการบำรุงรักษาเครื่องมือ</p> <p>มีคู่มือใช้งานและวิธีดูแลเครื่องมือ โดยต้องดูแลปรับปรุงให้เหมาะสมอยู่เสมอ</p> <p>มีการมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใช้งานและบำรุงรักษาเครื่องมือ</p> <p>เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ผ่านการฝึกหัดใช้เครื่องมือจนสามารถใช้งานได้ถูกต้อง</p> <p>จัดทำแผนสอบเทียบเครื่องมือและติดตามให้เครื่องมือได้รับการสอบเทียบ</p> <p>4.) การติดตามดูแลเครื่องมือ</p> <p>เครื่องมือที่ใช้งานไม่ได้ หรือถูกใช้งานอย่างไม่ถูกต้อง หรือใช้งานมากเกินไปจนเมื่อได้รับการแก้ไขซ่อมแซมแล้ว ต้องสอบเทียบก่อนใช้งานและทวนสอบผลการใช้งาน</p>	2.14		2.14		
<p>2.15 มีวิธีการ และอุปกรณ์ เพื่อเก็บตัวอย่างน้ำนมดิบ ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ</p> <p>ปฏิบัติตามสอดคล้องตามข้อเสนอแนะตามภาคผนวก ค</p>	2.15				
				2.15	

รายการตรวจ	มาตรฐานอ้างอิง		ผลการตรวจประเมิน		สิ่งที่พบจากการตรวจ (Audit Finding) หรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาดตนเอง OFI
	มกษ. 6401	มกษ. 6401 (G)	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง (CRI,MA, MI,REC)	
3. การบำรุงรักษาและการสุขาภิบาล					
(1) การทำความสะอาด					
<u>3.1 มีมาตรการในการทำความสะอาดอาคารปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมภายนอก</u> -รักษาบริเวณทั้งภายใน ภายนอกอาคารปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมให้สะอาด เศษของที่ไม่ใช้แล้ว ควรเก็บอย่างเหมาะสมไม่ให้ปนแหล่งอาศัยของสัตว์พาหะนำเชื้อ	3.1	3.1			
<u>3.2 มีมาตรการในการทำความสะอาดเครื่องจักรอุปกรณ์ รวมถึงอุปกรณ์ที่ต้องถอดหรือแยกชิ้นส่วน หรืออื่นๆ ที่นอกเหนือจากระบบการทำความสะอาดแบบไม่ถอดชิ้นส่วน (CIP) อย่างเหมาะสม</u> -ผู้ปฏิบัติงานควรดูแลเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตให้สะอาด ถูกสุขลักษณะ มีการทำความสะอาดทั้งก่อนและหลังการใช้งานด้วยน้ำหรือสารเคมีสำหรับทำความสะอาดอย่างเหมาะสม -สำหรับอุปกรณ์บางชนิด ที่ไม่อยู่ในระบบการทำความสะอาดแบบ CIP และเป็นอุปกรณ์ที่ทำความสะอาดให้ทั่วถึงได้ยาก จำเป็นต้องถอด แยก ชิ้นส่วนเพื่อให้ทำความสะอาดได้อย่างทั่วถึง ก่อนใช้งานต่อไป	3.2	3.2			
(2) การทำความสะอาดแบบไม่ถอดชิ้นส่วน (CIP)					
<u>3.3 มีระบบทำความสะอาดแบบ CIP ที่เหมาะสม เพียงพอ และสามารถทำความสะอาดได้ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ</u> -ระบบท่อควรมีการออกแบบอย่างถูกสุขลักษณะ ไม่มีจุดอับหรือซอกที่ทำให้การล้างทำความสะอาดไม่ทั่วถึง -ระบบ CIP ต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพที่จะทำให้เกิดการตกค้างของน้ำนมดิบในระบบท่อและอุปกรณ์และมีการทวนสอบ เช่น rinse test, swab test ตามแผนที่กำหนด เพื่อตรวจสอบหลังการทำความสะอาด CIP ให้มั่นใจว่าสะอาดและไม่มีสารเคมีตกค้าง	3.3	3.3			
<u>3.4 มีคู่มือการปฏิบัติงาน และบันทึกการตรวจสอบการจัดการระบบทำความสะอาดแบบไม่ถอดชิ้นส่วน (CIP) ทั้งอุปกรณ์และรถขนส่งน้ำนมดิบ ได้แก่ ระยะเวลาที่ใช้ทำความสะอาด อุณหภูมิ ความเข้มข้นของสารเคมีที่ใช้ และอัตราการไหลเวียนของสารเคมีและน้ำ</u>	3.4				
<u>3.5 ติดตั้งเครื่องมือวัดอุณหภูมิในระบบ CIP ในตำแหน่งที่เหมาะสม สามารถใช้งานได้ และเที่ยงตรง</u> -เครื่องมือวัดอุณหภูมิต้องมีความเที่ยงตรง และควรติดตั้งในตำแหน่งที่เหมาะสม สามารถเข้าถึงได้ง่าย	3.5	3.5			
<u>3.6 ตรวจสอบความเข้มข้นของสารเคมีที่ใช้ทุกครั้ง</u> -มีการตรวจสอบและบันทึกความเข้มข้นของสารละลายที่ใช้ในระบบ CIP ดังกล่าวตามที่ระบุในคู่มือตามข้อ 3.4	3.6	3.6			
<u>3.7 มีการตรวจสอบการตกค้างของสารเคมีในระบบที่เหมาะสม</u> -เมื่อทำ CIP เสร็จสิ้นกระบวนการ ควรกำหนดแผนในการตรวจสอบการตกค้างของสารเคมีในท่อส่งน้ำนมดิบและปฏิบัติตามแผนที่กำหนด เช่น ตรวจวัด pH	3.7	3.7			

รายการตรวจ	มาตรฐานอ้างอิง		ผลการตรวจประเมิน		สิ่งที่พบจากการตรวจ (Audit Finding) หรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาดตนเอง OFI
	มกษ. 6401	มกษ. 6401 (G)	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง (CRI,MA, MI,REC)	
<p>(3) การบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์</p> <p><u>3.8 มีโปรแกรมการตรวจสอบและการซ่อมบำรุงเครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์</u></p> <p>- ควรกำหนดแผนการตรวจสอบ ตรวจเช็ค และแผนการบำรุงรักษาที่ระบุรายการที่จะดำเนินการตรวจสอบ วิธีการ ความถี่ และผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งปฏิบัติตามแผนที่กำหนด</p> <p>- เช่น การดูแลบำรุงรักษาระบบกวนในถังเก็บน้ำมัน ไม่ให้น้ำมันหล่อลื่นหรือน้ำมันเครื่องไหลปนเปื้อนสู่น้ำมันดิบ</p> <p>- มีการเปลี่ยนอะไหล่เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์ตามระยะเวลาอย่างสม่ำเสมอ</p>	3.8	3.8			
<p>(4) การควบคุมสัตว์พาหะนำเชื้อ</p> <p><u>3.9 มีมาตรการควบคุมและกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ</u></p> <p>- หลีกเลี่ยงหรือลดการเข้ามาหรือการเข้าอยู่อาศัยของสัตว์พาหะนำเชื้อโดยควรมีการซ่อมบำรุงอาคารและดูแลให้อยู่ในสภาพดี เพื่อป้องกันไม่ให้สัตว์พาหะนำเชื้อเข้ามาในบริเวณปฏิบัติงาน ปิดช่องต่างๆ เช่น ทางระบายน้ำ และบริเวณที่สัตว์พาหะนำเชื้อจะเข้ามาได้</p> <p>- มีการตรวจเฝ้าระวัง ตรวจสอบเพื่อหาร่องรอยการเข้าอยู่อาศัยของสัตว์พาหะนำเชื้อ</p> <p>- มีวิธีการกำจัด อาจใช้วิธีทางกายภาพ วิธีทางชีวภาพ หรือการใช้สารเคมี โดยไม่ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อความปลอดภัยอาหาร</p>	3.9	3.9			
<p>(5) การจัดการสารเคมี</p> <p><u>3.10 สารเคมีที่ไม่ใช้ในอาหาร เช่น สารทำความสะอาด น้ำมันหล่อลื่น รวมถึงภาชนะบรรจุสารเคมี มีการจัดการอย่างถูกสุขลักษณะ</u></p> <p>- ควรมีการจัดวางอย่างเป็นระเบียบในบริเวณที่สามารถระบายอากาศได้ดี</p> <p>- มีระบบการจัดเก็บให้สามารถนำไปใช้ได้สะดวกตามวันล่วงอายุ</p> <p>- ใช้ด้วยความระมัดระวังโดยปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ผลิต</p> <p>- ควรเก็บแยกในภาชนะที่ชี้บ่งไว้ชัดเจนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่น้ำมันดิบ</p> <p>- สารทำความสะอาด สารฆ่าเชื้อ ที่ใช้ในศูนย์ฯ ให้ใช้สารที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากกรมปศุสัตว์หรือสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา</p> <p>- ภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้แล้วหรือสารเคมีที่หมดอายุควรกำจัดหรือจัดการอย่างถูกสุขลักษณะ โดยการเผาหรือฝังกลบ หรือวิธีการอื่นใดแล้วแต่ประเภทของเสียนั้นๆ อย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนจากสารเคมีที่เหลือใช้ ที่เสื่อมสภาพหรือที่หมดอายุ เข้าสู่ระบบการผลิตได้</p>	3.10	3.10			
<p><u>3.11 แยกเก็บสารเคมีเป็นสัดส่วน และมีฉลากระบุไว้อย่างชัดเจน</u></p> <p>- สารทำความสะอาด สารฆ่าเชื้อ สารเคมีสำหรับกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ ควรจัดบริเวณในเก็บสารเคมีเป็นสัดส่วนและมีการชี้บ่งแยกไว้เฉพาะ</p> <p>- สารเคมีมีฉลากกำกับ</p> <p>- นำไปใช้โดยผู้ได้รับอนุญาตเท่านั้น</p>	3.11	3.11			
<p>(6) การจัดการน้ำเสียและของเสีย</p> <p><u>3.12 มีวิธีการบำบัดน้ำเสีย ก่อนระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ</u></p> <p>- กรณีศูนย์รวบรวมน้ำมันดิบปล่อยน้ำเสียออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะต้องมีการบำบัดน้ำ</p>	3.12	3.12			

รายการตรวจ	มาตรฐานอ้างอิง		ผลการตรวจประเมิน		สิ่งที่พบจากการตรวจ (Audit Finding) หรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาดตนเอง OFI
	มกษ. 6401	มกษ. 6401 (G)	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง (CRI,MA, MI,REC)	
เสียก่อนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง					
<p>3.13 มีวิธีการจัดการขยะ และของเสียอย่างเหมาะสม</p> <p>-ควรมีการจัดเก็บ รวบรวม ขนย้าย และกำจัดอย่างเหมาะสมทุกวัน ไม่ให้เกิดการสะสมหรือตกค้างของขยะและของเสียในบริเวณสถานประกอบการที่จะทำให้เกิดการปนเปื้อนของอันตราย</p> <p>-ควรเก็บขยะและของเสียในภาชนะที่มีฝาปิดมิดชิด</p> <p>-วางถังขยะในบริเวณที่เหมาะสม ไม่วางใกล้อ่างล้างน้ำมด</p> <p>-ควรทิ้งขยะและของเสียเฉพาะในที่ที่จัดไว้</p> <p>-ควรกำหนดจุดรวบรวมขยะและของเสีย ที่เหมาะสม</p> <p>-ควรมีการทำความสะอาดที่เก็บและจุดรวบรวมขยะและของเสียอย่างเหมาะสม</p> <p>-มีระบบกำจัดขยะและของเสียอย่างถูกวิธีและเหมาะสมหรือใช้บริการเก็บขยะจากหน่วยงานท้องถิ่น</p>	3.13		3.13		
4. สุขลักษณะส่วนบุคคล					
<p>4.1 ผู้ปฏิบัติงานและผู้ขนส่งน้ำนมดิบต้องมีสุขลักษณะส่วนบุคคลที่ดีในขณะที่ปฏิบัติงาน และผ่านการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละครั้ง</p> <p>- ห้ามผู้ปฏิบัติงานผู้ที่สัมผัสกับน้ำนมดิบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีอาการเจ็บป่วย เช่น ไอ เจ็บคอ อากาศท้องร่วง อาเจียน มีไข้ หรือแผลติดเชื้อที่ผิวหนัง เข้าปฏิบัติงานภายในศูนย์ฯ</p> <p>- ต้องรายงานการเจ็บป่วยหรืออาการให้หัวหน้าผู้ปฏิบัติงานทราบทันที เพื่อพิจารณาแยกผู้ที่มีอาการออกจากการทำงานที่มีโอกาสสัมผัสกับน้ำนมดิบ</p> <p>- บุคลากรผู้ปฏิบัติงานภายในศูนย์รวมถึงผู้ขนส่งต้องได้รับการตรวจสุขภาพเกี่ยวกับโรคติดต่อที่ส่งผ่านน้ำนมดิบได้ เช่น โรคควินโรค ตับอักเสบ เป็นประจำทุกปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง</p>	4.1		4.1		
<p>4.2 ผู้ปฏิบัติงาน มีการรักษาความสะอาดส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม ในขณะที่ปฏิบัติงาน เช่น สวมชุดกันเปื้อน ที่คลุมผม ฝาปิดปาก</p> <p>- ผู้ปฏิบัติงานควรรักษาความสะอาดส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม ในขณะที่ปฏิบัติงาน ควรสวมรองเท้าบูท ชุดกันเปื้อน ที่คลุมผม รวมถึงฝาปิดปาก</p> <p>-ล้างมือให้สะอาดก่อนเริ่มการปฏิบัติงานและทันทีหลังจากการใช้ห้องสุขา</p> <p>-ละเว้นจากการประพฤติที่สามารถทำให้เกิดการปนเปื้อนได้ เช่น การสูบบุหรี่ ถ่มน้ำลาย การขบเคี้ยวหรือรับประทานอาหาร ในบริเวณปฏิบัติงาน</p> <p>-ไม่ควรสวมใส่หรือนำสิ่งของส่วนตัว เช่น เครื่องประดับ เข็มกลัด หรือของอย่างอื่นเข้าไปในบริเวณปฏิบัติงาน</p>	4.2		4.2		
<p>4.3 บุคคลภายนอกหรือผู้เยี่ยมชมที่เข้าไปในบริเวณปฏิบัติงานต้องปฏิบัติตามสุขลักษณะส่วนบุคคลที่ดี</p> <p>- บุคคลภายนอกหรือผู้เยี่ยมชม ที่เข้าสู่บริเวณการปฏิบัติงานภายในศูนย์รวบรวม น้ำนมดิบ หรือบริเวณที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดสุขลักษณะส่วนบุคคลที่ดีของศูนย์ฯ</p>	4.3		4.3		

รายการตรวจ	มาตรฐานอ้างอิง		ผลการตรวจประเมิน		สิ่งที่พบจากการตรวจ (Audit Finding) หรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาดตนเอง OFI
	มกษ. 6401	มกษ. 6401 (G)	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง (CRI,MA, MI,REC)	
- บุคคลภายนอกหรือผู้เยี่ยมชมควรสวมชุดคลุมที่สะอาด มีที่คลุมผม ผ้าปิดปาก และสวมรองเท้าบูท ก่อนเข้าสู่บริเวณปฏิบัติงานภายในศูนย์ฯ		4.3			
5. การขนส่ง					
5.1 รถขนส่งต้องมีอุณหภูมิที่สามารถรักษาอุณหภูมิ น้ำนมดิบ ให้มีอุณหภูมิไม่เกิน 8 °C เมื่อถึงปลายทางรับน้ำนมดิบ - ควบคุมแลร์รักษาความสะอาดรถขนส่ง และซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเหมาะสม - ส่วนที่ใช้บรรจุน้ำนมดิบต้องมีอุณหภูมิที่สามารถเก็บรักษาอุณหภูมิ - ปะเก็นยางของฝาถังของรถขนส่งน้ำนมดิบต้องอยู่ในสภาพดีสามารถรักษาอุณหภูมิของน้ำนมดิบตลอดเวลาระหว่างการขนส่ง - เมื่อถึงปลายทางอุณหภูมิของน้ำนมดิบต้องไม่เกิน 8 °C โดยสามารถตรวจสอบได้จากหลักฐานการตรวจรับน้ำนมดิบ	5.1				
5.2 ให้เตรียมการในการขนส่งน้ำนมดิบอย่างเหมาะสมและถูกสุขลักษณะพร้อมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น - รถขนส่งให้ใช้ขนส่งเฉพาะน้ำนมดิบเท่านั้น - ถึงบรรจุน้ำนมดิบสำหรับขนส่งต้องได้รับการดูแลรักษาความสะอาด บำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพเหมาะสม ก่อนและหลังการขนส่ง ให้ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อตามความเหมาะสมที่สามารถมั่นใจว่ามีความสะอาดเพียงพอ - ควรมีการวางแผนการขนส่งเพื่อให้ส่งน้ำนมดิบถึงโรงงานแปรรูปได้ตามกำหนดเวลา และยังคงรักษาอุณหภูมิได้ไม่เกิน 8 °C - มีมาตรการหรือขั้นตอนปฏิบัติงานที่สามารถป้องกันการปนเปื้อนของอันตราย โดยเฉพาะขั้นตอนการขนถ่ายน้ำนมดิบจากถังเก็บสู่ถังบรรจุสำหรับขนส่งอย่างถูกสุขลักษณะ - มีการปิดผนึกฝาถังบรรจุและวาล์วท่อนมอย่างถูกต้อง - มีแผนการตรวจสอบรอยรั่วของส่วนที่ใช้บรรจุทุกเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ และซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเหมาะสมก่อนใช้งาน - ให้บันทึกข้อมูลที่จำเป็นอย่างเพียงพอ เช่น ปริมาณน้ำนมดิบที่ขนส่งแต่ละครั้ง รุ่นการผลิต วันที่ขนส่ง อุณหภูมิ น้ำนมดิบก่อนการขนส่ง	5.2				
5.3 มีวิธีเก็บตัวอย่างที่เป็นมาตรฐาน และเก็บตัวอย่างน้ำนมดิบจากรถขนส่งเพื่อตรวจสอบคุณภาพก่อนออกจากศูนย์ฯ กรณีผลการตรวจไม่เป็นไปตามเกณฑ์กำหนดให้มีมาตรการแก้ไข - ก่อนขนส่งน้ำนมดิบสู่โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม ให้เก็บตัวอย่าง น้ำนมดิบ ที่เป็นตัวแทนที่ดีของรุ่นการผลิต (lot) ดังตัวอย่างในภาคผนวก ค เพื่อตรวจสอบคุณภาพ เช่น ปริมาณของแข็งทั้งหมด(Total solids) จำนวนเซลล์โซมาติก (Somatic Cell Count) และบันทึกผลการตรวจวิเคราะห์ไว้ - หากพบว่า ผลการตรวจไม่เป็นไปตามเกณฑ์กำหนด ต้องมีมาตรการดำเนินการแก้ไข - ในกรณีมีการตรวจวิเคราะห์โดยหน่วยงานภายนอก เช่น กรมปศุสัตว์ ให้ติดตามผล	5.3				

รายการตรวจ	มาตรฐานอ้างอิง		ผลการตรวจประเมิน		สิ่งที่พบจากการตรวจ (Audit Finding) หรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาดตนเอง OFI
	มกษ. 6401	มกษ. 6401 (G)	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง (CRI,MA, MI,REC)	
การวิเคราะห์เพื่อใช้ในการปรับปรุงคุณภาพ					
5.4 มีการควบคุมการขนส่งน้ำนมดิบเข้าโรงงานแปรรูป - ควรขนส่งโดยเร็ว มีมาตรการควบคุมระหว่างการขนส่ง ให้เป็นไปตามกำหนดเวลาส่งมอบโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม - ควรมีการป้องกันการปลอมปน ในระหว่างการขนส่ง ที่ทำให้น้ำนมดิบไม่ได้คุณภาพตามที่ต้องการ เช่น ตรวจสอบการปิดผนึกฝาถังและวาล์วท่อนนมขนส่ง	5.4	5.4 5.4			
6. การตามสอบ (Traceability)					
6.1 มีระบบการตามสอบน้ำนมดิบ เพื่อให้ทราบแหล่งที่มาของน้ำนมดิบ และสถานที่ส่งมอบน้ำนมดิบ - สามารถระบุแหล่งที่มาของสินค้า ย้อนหลังไป 1 ชั้น และบ่งชี้ที่ไปหรือที่หมายปลายทางของสินค้า ถัดไป 1 ชั้น - ควรบันทึกข้อมูลที่สำคัญสำหรับการตามสอบแต่ละรุ่นการผลิต เช่น 1) ข้อมูลแหล่งที่มาของน้ำนมดิบ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดการและการขนส่งน้ำนมดิบ 3) ข้อมูลปลายทางของน้ำนมดิบ	6.1	6.1 6.1			
6.2 มีวิธีการจัดการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนของลูกค้า - ศูนย์ฯ ต้องมีวิธีจัดการข้อร้องเรียนจากลูกค้าโดยกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน และหากมีข้อเท็จจริงของปัญหา ให้สืบหาสาเหตุและทำการแก้ไขโดยเร็ว	6.2	6.2			
7. การฝึกอบรม					
7.1 บุคลากรต้องได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเช่น กระบวนการผลิต สุขลักษณะและการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำนมดิบ - ผู้ปฏิบัติงานและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมต้องได้รับการอบรมความรู้ด้านสุขลักษณะทั่วไป และเฉพาะด้านที่รับผิดชอบ เช่น การตรวจรับน้ำนมดิบ การทำความสะอาด การตรวจเช็คดูแล ซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต การสอบเทียบเครื่องชั่งและเครื่องวัดอุณหภูมิ การตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ - ให้มีการอบรมพนักงานขับรถขนส่งน้ำนมดิบในการปฏิบัติงานในเรื่องที่เกี่ยวข้อง สุขลักษณะที่ดีในการจัดการส่งน้ำนมดิบ เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดได้อย่างเหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนหรือปลอมปนในระหว่างการขนส่ง - บันทึกข้อมูลการฝึกอบรม และเก็บหลักฐานการฝึกอบรม	7.1	7.1 7.1 7.1			
7.2 มีแผนการอบรมบุคลากร และการประเมินผล - จัดทำแผนการฝึกอบรมประจำปี - มีวิธีการประเมินผลการฝึกอบรม เช่น การสอบถาม การทดสอบ ว่ามีความรู้ ความเข้าใจ เป็นไปตามวัตถุประสงค์	7.2	7.2 7.2			
8. ระบบการส่งเสริมสมาชิก					
(1) การส่งเสริมสมาชิกรายฟาร์ม 8.1 มีทะเบียนสมาชิกและข้อมูลของฟาร์มที่เป็นปัจจุบัน โดยต้องรับขึ้น	8.1				

รายการตรวจ	มาตรฐานอ้างอิง		ผลการตรวจประเมิน		สิ่งที่พบจากการตรวจ (Audit Finding) หรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาดตนเอง OFI
	มกษ. 6401	มกษ. 6401 (G)	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง (CRI,MA, MI,REC)	
<p>ทะเบียนสมาชิกไม่เข้าช้อนกับศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบอื่น</p> <p>- การขึ้นทะเบียนสมาชิก เช่น ชื่อ ที่อยู่/สถานที่ตั้งฟาร์ม จำนวนโคนมทั้งหมด จำนวนโครีดนม ระยะทางจากฟาร์มถึงศูนย์ฯ การขนส่งนม</p> <p>- ต้องไม่มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกเข้าช้อนกับศูนย์อื่น</p> <p>- ควรทบทวนปรับปรุงข้อมูลของสมาชิกแต่ละรายเป็นระยะเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน</p>		8.1			
<p>8.2 มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและมีกิจกรรมในการส่งเสริมการผลิตนํ้านมดิบของสมาชิกให้มีคุณภาพ เช่น การฝึกอบรมสมาชิก</p> <p>8.2.1 มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริม</p> <p>- จัดให้มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ที่มีความรู้ด้านการเลี้ยงโคนม เช่น การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนม อาหารโคนม สุขภาพโคนม การรีดนมอย่างถูกสุขลักษณะ ซึ่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมนี้ต้องขึ้นทะเบียนกับกรมปศุสัตว์</p> <p>- มีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจนในการส่งเสริมให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจและสามารถผลิตนํ้านมดิบที่มีคุณภาพ</p> <p>- ควรมีจำนวนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมให้เหมาะสมกับจำนวนสมาชิก</p> <p>8.2.2 มีกิจกรรมในการส่งเสริม</p> <p>- เจ้าหน้าที่ส่งเสริม มีกิจกรรมในการส่งเสริมการผลิตนํ้านมดิบของสมาชิกให้มีคุณภาพ เช่น การฝึกอบรม</p> <p>การฝึกปฏิบัติ</p> <p>จัดหา/จัดทำเอกสารข้อแนะนำต่างๆ</p> <p>ให้คำแนะนำที่เกี่ยวข้อง</p> <p>เนื้อหา เช่น การรีดนมที่ถูกสุขลักษณะ การดูแลรักษาเครื่องมืออุปกรณ์การรีดนมอย่างถูกต้องและการตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์รีดนม การใช้ยาปฏิชีวนะหรือสารเคมีในฟาร์ม การปฏิบัติการณ์การขนส่งจากฟาร์มถึงศูนย์ การปรับสูตรอาหาร</p> <p>-มีการส่งเสริมให้สมาชิกนำการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนมไปปฏิบัติ</p> <p>8.2.3 มีการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการส่งเสริม</p> <p>- มีการบันทึกข้อมูลประเมินผลหลังทำกิจกรรมส่งเสริม เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> ● คุณภาพนํ้านมดิบของสมาชิกมีการพัฒนาดีขึ้น ● ปริมาณนํ้านมดิบของสมาชิกเพิ่มขึ้น ● อัตราการผสมติดเพิ่มขึ้นหรือวันท้องว่างลดลง ● มีจำนวนสมาชิกที่เข้าสู่ระบบการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนม (GAP) เพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างต่อเนื่อง 	8.2				
		8.2			
		8.2			
		8.2			
		8.2			
		8.2			
		8.2			

รายการตรวจ	มาตรฐานอ้างอิง		ผลการตรวจประเมิน		สิ่งที่พบจากการตรวจ (Audit Finding) หรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาดตนเอง OFI
	มกษ. 6401	มกษ. 6401 (G)	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง (CRI,MA, MI,REC)	
<p>(2) การประเมินสมาชิกรายฟาร์ม</p> <p>8.3 มีระบบการประเมินคุณภาพน้ำนมดิบของสมาชิก</p> <p>- ศูนย์ฯกำหนดแนวทางหรือกำหนดเกณฑ์การประเมินสมาชิก มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนและเป็นธรรมสำหรับสมาชิกทุกราย เช่น เกณฑ์การประเมินจากผลการตรวจวิเคราะห์น้ำนมดิบของสมาชิกแต่ละราย</p> <p>- เกณฑ์การประเมินคุณภาพน้ำนมดิบควรอ้างอิงตามประกาศคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เรื่อง มาตรฐานการรับซื้อน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ</p> <p>- หากพบปัญหา หรือไม่ผ่านเกณฑ์ใดให้แจ้งสมาชิกทราบพร้อมแนวทางการแก้ไข</p> <p>- ศูนย์ฯควรมีข้อมูลสมาชิกที่มีประวัติปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพน้ำนมดิบ เพื่อจัดทำแนวทางการส่งเสริมให้สอดคล้องกับปัญหาตามความเหมาะสม</p>	8.3	8.3			
<p>8.4 มีการแจ้งข้อมูลคุณภาพน้ำนมดิบ และผลการประเมินให้สมาชิกรับทราบ</p> <p>ผลการตรวจคุณภาพน้ำนมดิบของสมาชิก ที่ศูนย์ดำเนินการหรือจากการเก็บตัวอย่างตรวจสอบโดยกรมปศุสัตว์ ให้แจ้งผลดังกล่าวให้สมาชิกทราบโดยเร็ว เพื่อให้สมาชิกเก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพ</p>	8.4	8.4			
<p>(3) การส่งเสริมคุณภาพน้ำนมดิบของสมาชิก</p> <p>8.5 ต้องกำหนดช่วงเวลารับซื้อน้ำนมดิบที่แน่นอน</p> <p>กำหนดช่วงเวลารับซื้อน้ำนมดิบทั้งช่วงเช้าและช่วงบ่าย</p>	8.5	8.5			
<p>8.6 กำหนดราคาซื้อน้ำนมดิบตามคุณภาพ</p> <p>-ควรมีการกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจนทั้งด้านคุณภาพหรือชั้นคุณภาพและราคาที่สูงขึ้นหรือลดลง จากราคาปกติ</p> <p>-การเพิ่มราคาเมื่อฟาร์มได้มาตรฐาน GAP</p> <p>- เกณฑ์ราคาซื้อน้ำนมดิบตามคุณภาพควรอ้างอิงตามประกาศคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เรื่อง มาตรฐานการรับซื้อน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ</p>	8.6	8.6	8.6	8.6	
<p>9. ระบบเอกสารและการบันทึกข้อมูล</p>					
<p>9.1 มีการบันทึกข้อมูลดังต่อไปนี้</p> <p>1) การสอบเทียบอุปกรณ์และเครื่องมือ (ข้อ 1.12)</p> <p>2) การปรับสภาพน้ำใช้ในกระบวนการผลิตและผลการตรวจคุณภาพน้ำใช้(ข้อ 1.22 และข้อ 1.23)</p> <p>3) การควบคุมกระบวนการรับน้ำนมดิบ การลดอุณหภูมิ บันทึกอุณหภูมิ การตรวจสอบคุณภาพ การเก็บรักษา และการขนส่ง (ข้อ 2 และข้อ 5)</p> <p>4) ผลการตรวจคุณภาพน้ำนมดิบในขั้นตอนต่างๆ (ข้อ 2(2))</p> <p>5) การทำความสะอาด และการบำรุงรักษาอาคาร สถานที่ เครื่องมือ และอุปกรณ์ (ข้อ 3(1) และข้อ 3(3))</p> <p>6) บันทึกที่เกี่ยวข้องกับระบบ CIP (ข้อ 3(2))</p> <p>7) การควบคุมสัตว์พาหะนำเชื้อ และสารเคมี (ข้อ 3(4) และข้อ 3(5))</p> <p>8) การควบคุมสุขลักษณะส่วนบุคคล (ข้อ 4)</p> <p>9) ประวัติการฝึกอบรม (ข้อ 7)</p> <p>10) กิจกรรมการส่งเสริมและผลการประเมินคุณภาพน้ำนมดิบของสมาชิก (ข้อ 8)</p>	9.1				

รายการตรวจ	มาตรฐานอ้างอิง		ผลการตรวจประเมิน		สิ่งที่พบจากการตรวจ (Audit Finding) หรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาดตนเอง OFI
	มกษ. 6401	มกษ. 6401 (G)	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง (CRI,MA, MI,REC)	
9.2 ให้เก็บบันทึกข้อมูลไว้อย่างน้อย 3 ปี - เก็บบันทึกไว้อย่างน้อย 3 ปี ตั้งแต่วันที่บันทึกข้อมูล	9.2	9.2			

หมายเหตุ

- การบันทึกผลการตรวจประเมินให้ใช้สัญลักษณ์ ✓ ตามช่องของผลการประเมิน
- กรณีผ่านการตรวจประเมิน แต่มี OFI ให้ลงว่า ✓ OFI และระบุ OFI ด้านท้าย
- กรณีไม่ผ่านการตรวจประเมิน ให้ลงว่า ✓ แล้วตามด้วย CRI หรือ MA หรือ MI หรือ REC แล้วแต่กรณี และระบุสิ่งที่พบโดยคร่าวของประเด็นที่ไม่ผ่านนั้นด้านท้าย ก่อนลงรายละเอียดใน CAR ต่อไป

CRI = ข้อบกพร่องรุนแรงมาก (Critical Nonconformity) หมายความว่า สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดการปฏิบัติที่ดีสำหรับศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบและส่งผลร้ายแรงมากโดยตรงต่อคุณภาพน้ำนมดิบ ได้แก่ การนำเข้า การปนเปื้อนข้าม หรือการเพิ่มจำนวนของอันตรายทางอาหาร

***แก้ไขทันทีภายใน 1 เดือน

MA = ข้อบกพร่องรุนแรง (Major Nonconformity) หมายความว่า สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดการปฏิบัติที่ดีสำหรับศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบและส่งผลร้ายแรงต่อระบบการผลิต

***แก้ไขทันที 2 ครั้ง ภายใน 6 เดือน

MI = ข้อบกพร่องไม่รุนแรง (Minor Nonconformity) หมายความว่า สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดการปฏิบัติที่ดีสำหรับศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบในบางส่วนและไม่มีผลร้ายแรงต่อระบบการผลิต

- ส่งแผนการแก้ไขภายใน 1 เดือน และดำเนินการแก้ไขตามแผน

REC = ข้อสังเกต (Recommendation/Observation) หมายความว่า สิ่งที่ไม่ถือเป็นข้อบกพร่อง แต่หากปล่อยไว้หรือละเลยอาจนำไปสู่ข้อบกพร่องได้

- พิจารณาควรแก้ไข

OFI = ข้อเสนอแนะสำหรับโอกาสในการปรับปรุง (Oppitunity of Improvement) หมายความว่า สิ่งที่ไม่ถือเป็นข้อบกพร่องตามเกณฑ์การรับรอง แต่ผู้ตรวจประเมินได้ให้คำแนะนำไว้เป็นโอกาสในการปรับปรุงแก่ผู้ประกอบการ

- พิจารณาดำเนินการตาม OFI หรือไม่ก็ได้